

תוכנית עבודה בהדרים לשנת 2001

מוגש על ידי דר' אבי צדקה, ניצן רוטמן, אלקנה בן ישר, זמיר עשור

יעדי תחום ההדרים לשנת 2001

1. שיפור איכות הפרי בקליפים ובאשכוליות.
2. ייעול השימוש במים.
3. העלאת היבול ושמירת יציבותו.
4. טיפול בפרי לאחר הקטיף.
5. פיתוח פרדס אורגני.
6. הגברת עמידות לגורמי אקלים.
7. מתן מענה למזיקים עיקריים.

פרוייקט שיפור איכות הפרי בהדרים

- א. הפחתת תופעות הקמטת והנוקסנים בזני קליפים
התוכנית בוחנת שילובים שונים של חומרי הזנה ומוסטי צמיחה, להפחתת תופעת הקמטת (פארוש) והנוקסנים בזני הקליפים החדשים, אשר גורמים להתמוטטות הקליפה ולפסילתו של הפרי בבתי האריזה. התוכנית נערכת זו השנה השלישית ברציפות ובמסגרתה הגענו להישגים נאים, בעיקר בנושא הפחתת הקמטת.
- ב. מניעת תופעת ההיסדקות בזן מור
תופעת ההיסדקות בזן מור גורמת לפחיתה ניכרת של היבול בזן זה. במסגרת התוכנית נבחנים שילובים שונים של מווסטי צמיחה וחומרי הזנה לחיזוק הקליפה, עד כה עם תוצאות מרשימות ביותר, שהפחיתו מאוד את התופעה.
- ג. ויסות החומצה בפירות הדר באמצעות טיפולי ברזל
הניסוי בוחן אפשרות לווסת את רמת החומצה הציטרית בפירות הדר על ידי שימוש בטיפול ברזל, אשר תורמים להעלאת רמת הברזל בפרי, מתוך הנחה שהדבר יגרום לפירוק מואץ של החומצה הציטרית, כפי שהתקבל בניסיונות מעבדה.
- ד. טיפולים להגדלת הפרי בזן "אור"
לגודל הפרי בקליף "אור" חשיבות רבה ודרישת השוק היא לפרי גדול. בניסוי נבחנת השפעת חומרי הצמיחה 2,4-DP, מקסים ו-NAA במועדים שונים על דילול החנטים והגדלת הפרי.
- ה. דילול חנטים בזן "אור" לאחר חיגור
בניסיונות שערכנו (נ. רוטמן וחוב') במטרה להעלות את היבול בזן אור, נמצא שטכניקת חיגור הגזע, תרמה להעלאה המשמעותית ביותר ביבול, אולם במקרים רבים גרם החיגור לעודף פרי, שהביא לריבוי פירות קטנים. הניסוי בוחן שימוש במוסטי צמיחה שונים לדילול חנטים ולהגדלת הפרי לאחר חיגור גזע.
- ו. הקדמת הפריחה וההבשלה באשכוליות
בניסויים שנערכו בזני ההדר מינאולה וטבורי נמצא, שניתן להקדים את הפריחה על ידי ריסוס בג'יברלין בחודש פברואר (Stover 2000). הניסוי בוחן את ההתכנות של שיטה זו באשכוליות על מנת להביא להקדמת הפריחה ולהקדמת ההבשלה של אשכוליות באזורים המבכירים.
- ז. העלאת רמת הסוכר בפרי על ידי שימוש ב-Ecolist
בקונגרס ההדרים האחרון דווח על מווסת הצמיחה Ecolist, אשר העלה את רמת כלל המוצקים המומסים בזנים ולנסיה והמלין, הניסוי בוחן את יעילות החומר גם בזני אשכוליות, במטרה לשפר את איכותן ולהקדים את הקטיף.

פרוייקט הגברת היבול בהדרים

הגברת היבול באשכוליות באמצעות חיגורי גזע
בשנים האחרונות, עם הירידה המתמדת במחירי האשכוליות לייצוא, נערך המו"פ למתן פתרונות לייצוב הענף באזור, אשר מבוסס ברובו על אשכוליות צבעוניות. אחת הדרכים שנבדקת, היא הגברת היבול באשכוליות לרמה של 8-9 טון/דונם על ידי חיגורי זרועות ומעקב על ההשלכות שיהיו לכך בשנים שלאחר מכן.

פרוייקט הגברת עמידות לגורמי אקלים

השפעת הנידוף והריסוס בקאולין על נשירת חנטים בזני קליפים
ליכולת לווסת את הטמפרטורה בסביבת העץ חשיבות רבה, בעיקר בתקופה הקריטית (מאי-יוני) בה לעקות חום עלולה להיות השפעה מכרעת על נשירת החנטים ואובדן היבול. הניסוי בוחן טכניקת התזה מעל הנוף ושימוש בקאולין למניעת נשירת חנטים בזני קליפים.

פרוייקט זנים וכנות לגליל ולגולן

- א. חלקת זנים וכנות 1998 – חוות החולה
בחלקה נבחנו צירופים המכילים קווי אור חדשים, קווי מור, נור, טבוריים וולנסיה על כנות שונות.
- ב. זנים וכנות 2000 – חוות החולה
חלקה לבחינת הזנים מירב וקרה-קרה על כנות שונות.
- ג. זנים וכנות 1992 – חוות אבני איתן
חלקה לבחינת הזנים אור, מור ווינולה על כנות שונות. הורכבה ברובה בשנים האחרונות.
- ד. פומלית ומלוגולד על כנות שונות – חוות החולה
בחלקה נבחנו הזנים פומלית ומלוגולד (שניהם תולדה של אותה הכלאה) על כנות שונות.
- ה. וינולה על כנות שונות – חוות החולה
בחלקה נבחן הקליף וינולה על שתי כנות שונות: טרוייר וראנגפור.
- ו. חלקת איקלום לזני הדר - דליות
בחלקה נבחן מגוון רחב של זנים בפריטים בודדים, במטרה לבדוק את התאמתם לתנאי אזור הכינרת.
- ז. חלקות מודל חדשות
החלקות ניטעו בשנת 2000 בשלושה תת-אזורים. מכילות את הזנים מור 2 ו אור 3 על 5 כנות.
- ח. חלקות מודל ותיקות
החלקות ניטעו ב- 1994 ב- 7 תת אזורים ומשמשות כפלטפורמה לניסיונות הממשק בקליפים.
- ט. חלקת איקלום 1999 – דפנה
בחלקה נבחן מגוון רחב של זנים חדשים בתנאי עמק החולה.

הגנת הצומח

- א. ניסויים להדברת קמחית כדורית
שימוש בתכשירים אבקתיים ומיקרוקפסולריים להדברת נמלים המעבירות את הקמחית הכדורית.
- ב. אלטרנריה – פנולוגיה והדברה
פיתוח משטר להדברה ומניעה של אלטרנריה במינאולה ובזני קליפים הרגישים לפטריה.

ייעול השימוש במים בהדרים

ייעול השימוש במים ובקרת גודל הפרי באשכוליות
בחינת שיטות השקיה שונות לייעול השימוש במים, תוך בקרה אלקטרונית של גודל הפרי.

אחסון והארכת עונת השיווק

א. הארכת עונת השיווק של הקליף "אור"
אחסון הזן אור בטפרטורות שונות ובחיי מדף ובחינת כושר השתמרותו באחסון ממושך.
ב. אחסון הזן מור ובחינת יריעות נושמות כתחליף לדונג
מציאת חלופות אפשריות לדונג הגורם לטעם לוואי במור ובחינת כושר השתמרותו באחסון.